Recepta na lekarstwo dla bydła.

RECEPTA

Na lekarſtwo dla Bydła.

¼ Funta Mitridatu Weneckiego.
¼ ~~Pączkow Piołunowych (*Wermutch Knopffe.*~~
¼ ~~Rutę (*Raute.*~~
¼ Hellebor nigri (*Chriſt: Wurtzı*
¼ Bałdryanu.
¼ Angeliki.
¼ Bobkow Laurowych. (*Lochrbeeren.*
¼ ~~Koperwaſu.~~
¼ Siarki całkowitey (*Gantz Schwefel.*
¼ Adianti aurei (*Wieder Thon.*
¼ Semen Hyoſciami (*Bitſen Korner.*
¼ ~~Gorczycy białey. (*Weiſen Senff.*~~
¼ ~~Aneti czyli kopru (*Dille.*~~
¼ Feniculi (*Fenchel.*
¼ Aſſæ Fetidæ.
¼ Kamfory.
¼ Mirry.
¼ Kadzidła (*Weirauch.*

4¼ Funta.

Te wſzyſtkie ſpecies maią bydź w moździerzu tłuczone, a to każda zosobna, ktorą iedna po drugiey w wielki y czyſty Garnek do Sztofa (: co ieſt poł Garca Warſzawſkiego (: śledziowey polewki czyli roſołu wſypawſzy wſzyſtko dobrze wymieſzać należy. To wſzyſtko ma ſtać z polewką czyli roſołem śledziowym za iedno dobrze zakryte około ſześciu godzin, ażeby ſię dobrze extrahowało, y należycie wymokło, trzeba to iednak mieſzać na nowo co godzina, potym ſię ma do tego przylewać po trochu świeżey rzadkiey ſmoły (*Axungia* czyli po Niemiecku *Theer* :) co wſzyſtko ze ſmołą każdy

raz dobrze przerobiwszy można] postawić y ustawnie chować w tymże Garncu nakrytym dobrze na mieyscu pomiernie chłodnym, do używania. Z tego tedy trzeba dawać każdemu bydlęciu poko iest zdrowe, co Rok razy dwa na czczo, to iest w Jesieni y na Wiosnę potyle, ile na końcu noża pomieścić się może z chlebem, y nieprędzey dopuścić ie do pokarmu to iest iadła, aż dopiero we trzy godziny potym, a to się ma dziać na ten czas, kiedy Xiężyc czyli Miesiąc ubywa. W chorobie zaś y gdy się powietrze czyli mór na bydle w okolicy pokazywać zaczyna, trzeba to Lekarstwo przy ubywaiącym Xiężycu co miesiąc wtykać bydlęciu w paszczekę. Młode bydle ma dostać z tego lekarstwa według proporcyi starości swoiey tylko połowę tego co się na końcu noża pomieścić może. Kto tego lekarstwa używa prezerwatywę zabiegaiąc chorobie, ten przy Boskim błogosławieństwie pewnie się tego spodziewać może, że mu żadne bydle od moru nie zachorzeie, albo też zachorzawszy przynaymniey w kilku dniach znowu ozdrowieie. Iakoż to iest naylepiey, gdy to wszystko każdy sam sobie zrobi, oprocz *Assa fœtida* po Polsku *Czartowskie łayno* ktore że się z cięszkością zmiałczyć daie, więc ię trzeba zaraz dać utłuc w Aptece. Niektore inne zioła są także trudne do tłuczenia, a przetoż trzeba ie tylko ze wszystkim cale drobno pokraiać, a potym niecokolwiek ususzywszy ztłuc. To Lekarstwo y cielnym krowom bespiecznie dawane bydź może, bez boiazni poronienia cielęcia. Do tego używania trzeba tylko wziąść mały kawałek chleba, ktory posmardwawszy lekarstwem na końce noża wziętym, wetknąć bydlęciu w paszczękę. Gdy morowe powietrze na bydlęta mocno y bardzo się zbliży; tedy można tego lekarstwa używać, daiąc ie bydlęciu co tydzień, a to z rana y w wieczor po razie, inaczey zaś podług przepisu wyżey opisanego.